

GRÅTT, BLÅTT & SILVER

Kristina Sahlström, kennel Dandy-Lion's

Silver storpudelpalv

Blå storpudelpalv

Det är nog många som, i likhet med mig, tycker att silver är den kanske vackraste pudelfärgen av alla. Vår första kull, 1974, var en kull silvermellan och fortfarande blir jag särskilt glad när jag ser en vacker silverpudel. För hette färgen "silver (grå)" men vid den senaste standardrevideringen 2007 bytte den namn till "grå".

Färgen "grå" är den färg som har det största spannet av alla enligt pudelns standard: "Färgen skall vara jämn och ren och får varken vara svart- eller vitaktig." Under allvarliga fel står det "Obestämbär eller ojämn pälsfärg: svartgrå eller vitgrå hos grå pudel" Det betyder att även "blå" pudlar passar in under det grå taket, och att grå, blå och silver ska bedömas lika på utställning så länge färgen är någorlunda jämn och ren, dvs definierbar. I fortsättningen kommer jag för enkelhets skull att dela upp färgen och kalla den för blå eller silver istället för det standardmässigt korrekta grå för att göra det tydligare.

Vad är det då som gör en pudel grå? Jo, den har genen G. G står för "greying". Genen G påverkar en hunds färg så att den föds mörk och sedan ljusnar med tiden för att nå sin vuxna färg vid ca två års ålder, storpudlar kan i enstaka fall ta längre tid på sig. Om hunden är gg så är den "icke-silver", dvs behåller sin mörka färg. Genen G är dominant, men man anser att den inte är fullständigt dominant, så att Gg blir mörkare än GG. Alltså blir Gg blå medan GG blir silver.

Men det är inte riktigt så lätt. Det behövs också blekande, s.k. **modifierande**, anlag till som avgör **hur** ljus hunden blir. Modifierande anlag är naturligtvis också genetiskt material men till skillnad från gener så kan de nedärvas i olika mängd längs en skala, från "inga alls" till "många". Jämför bedlingtonterrier (silver) och kerry blue terrier (blå), de har samma genupsättning (GG) men skiljer sig i mängden blekande anlag. Det här betyder att en hund som är Gg eller i sällsynta fall t.o.m. gg men med **mycket** blekande anlag t.o.m. kan bli **ljusare** än en hund som är GG men som har mycket få blekande anlag. Mera om det senare.

Det finns ytterligare en gen som **kan** vara inblandad, nämligen genen d (står för "dilute" d.v.s. utspädning) som i dubbel uppsättning ger hundar som är **födda** blå, som t.ex. grand danois. Genen D, som är dominant, ger normal, d.v.s. icke-blå, färg. Genupsättningen dd ger också en speciell, plommonfärgad ton åt pigmentet. Mer om den längre fram.

Man måste alltså skilja på de olika sorternas "blå"; den födda blå (dd), som är sällsynt hos pudel, och "pudel-blå" (Gg) som är en mörk silver.

SILVER

Silver är den ljusaste formen av grå. Den har inte bara G i dubbel uppsättning, utan också en rejäl dos blekande anlag. Det sötaste man kan se är nog en silveralp med sin ljusa nos och tassar och sin mörka päls som en gloria.

Silvrar
ljusnar olika
snabbt, och
när de
fortfarande

ännu inte har färgat ut kan de av vissa domare få kritik för ojämn färg. Men man får dock inte blunda för att många silvrar och speciellt blå **är** ganska ojämn i färgen när de är unga och det är därför inget formellt

fel att påpeka det. T.v. är en ung silverhane, ännu inte utfärgad men som visar lovande färg. Nedan ses en vuxen silver med typisk mörk skuggning i manen. En silver blir ofta lite mörkare i manen ju äldre den blir, eftersom den vuxna hundens ofta svarta stickelhår bryter igenom. Det är helt naturligt med en sådan lätt skiftning och inget att anmärka på. Se också dvärgen på förra sidan. En silver får också svart hår där den har ett ärr.

Ofta får också en silver/blå en helt annan färg när de klipps ner, därför att man då blir av med de mörka täckhåren och den ljusare ullens syns.

Det är inte helt ovanligt att unga silvrar har ett brunt skimmer i pälsen när de färgar ut. Det behöver inte betyda att det kvarstår i vuxen ålder, oftast försvinner det med åldern men inte alltid helt och hållet. Det har ingenting med silver-beige att göra, de har t.ex. svart nostrylfel som en silver ska ha. Det kan också beropå solblekning.

FÖDD SILVER

Det är relativt ovanligt att pudlar föds silver, alltså är ljusa redan från början. Det har fötts några få i Sverige under åren, men flera stycken (dvärg/toy) under det senaste året. I USA anser man att det beror på att man parat silver-silver i många generationer, men det

kan inte stämma rent genetiskt. Dessa pudlar har förmodligen både G och dd, men det finns det ännu så länge inga bevis för. Det gör att de redan är blå när de föds (på grund av dd) och

sedan bleks de (på grund av G) till en mycket ljus silver.

Här ser man färgskillnaden på en silveralp född svart och hans födda silverbror när de är helt nyfödda, ca 4 veckor och ca 10 veckor.

På REC-mötet (Europeiska Pudelunionen, en sammanslutning av de flesta europeiska pudelklubbarna) som avhölls i juli 2011, fastslog den Franska Pudelklubben att **äkta blå**, dvs född blå/silver, inte kan vara en godkänd färg hos pudel eftersom den har **blått/plommonfärgat pigment**. Bara svart eller brunt

pigment godkänns enligt standarden. Dessa pudlar kan också en ganska egendomlig grå färg på ögonen som följer med dd.

BLÅ

Blått kan beskrivas som en mörk silver. De kan ha genuppsättningen GG men med mycket få blekande anlag eller, oftast, uppsättningen Gg med medelmånga blekande anlag. T.h. en mörk blå.

På valpbilden i början av artikeln ser man det lätta bruna skimmer som blå ofta har. Det brukar försvinna med åldern.

Det är svårt att avgöra på en valp hur ljust blå den kommer att bli. Men är den redan så ljus som den här valpen i ingressen, kan man vara säker på att den blir rent blå. Enligt Elaine Robinson, kennel Lemerle, USA, är det tydligt hos små valpar (åtminstone på storpuddlar) vilka som blir blå och vilka som blir silver. Dag

två-fem har silveralpar grå-rosa trampdynor och de blå har mörkare. Vid dag fem mörknar också silveralparnas trampdynor. Ett bra tips!

Den här veteranhanen har en härlig, jämn blå färg. De vackraste blå, enligt många mening, har inget mörkgrått i tonen utan är just så här mellanblå/grå.

Den här glada lilla valpen visar väl hur en mörkare blå ser ut vid ung ålder. Om en så här ung valp kommer att färga ut till en blå eller om den blir förblir en mörkare grå är omöjligt att säga på det här stadiet. (Det är också fullt möjligt

att den aldrig blir ljusare utan förblir en "dammigt svart" livet ut.) Där får man ta stamtavlan till hjälp och se om den har några

silvrar på nära håll, d.v.s. om den kan tänkas ha ärvt G eller de medföljande blekande anlagen.

Den här hunden är en mycket ljus blå så här i nedklippt skick. Vore pälsen lång vore den mörkare.

SILVER-BEIGE

Genen G gör inte bara svarta till silvrar, den kan finnas inom alla färger; vitt, aprikos/rött och brunt. På en vit hund syns det ju inte annat än att den blir absolut isvit. (En isvit behöver dock inte ha G, den kan också ha

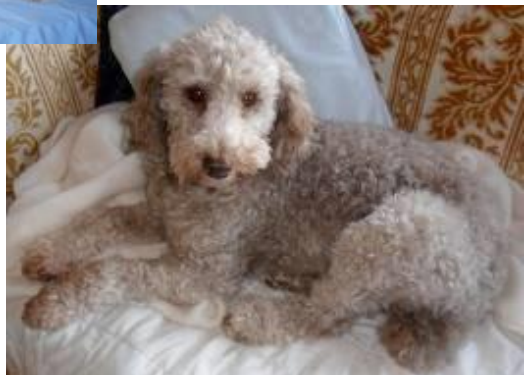
väldigt mycket blekande anlag.) En aprikos/röd med G blir **väldigt** ljus och en brun blir också väldigt ljus, snarast någon sorts grå/beige färg som vuxen. Ingen av de här färgerna (utom vitt) har någon som helst fördel av blandas upp med silver. Silver-beige är **inte** godkänt i vår standard men det har blivit väldigt populärt i USA på senare år där många verkligen går in för att producera dem. Och då och då föds

de även här. Man kan räkna med att en brun född efter silverföräldrar är en silver-beige. Silver-beige, eller silver-sand som färgen ibland kallas, har brun nostrifyffel och bärnstensfärgade ögon, precis som en brun.

Silver och silver-beige mellanpudlar

Typisk färg hos en vuxen silver-beige.

"DÅLIGT SVART"

Då och då uppträder en pudel som **ser blå ut** utan att ha en tillstymmelse till silvergener, utan bara de blekande anlagen. Den har alltså genupsättningen gg. Den ser silver/blå ut därför att den har **blekts av** så mycket i vuxen ålder. Men de går alltid att skilja från en "äkta" silver/blå, med åtminstone ett G, genom att nosryggen och partiet runt ögonen alltid är svart. Det bleks alltså inte. Det är alltså **pälsten** som är svart, inte bara pigmentet. Några få har

också omregistrerats från svart till silver trots att de haft en rent svart stamtavla (det var dock länge sedan!). T.v. är en sådan omregistrerad hund. Han blev dessutom IntCh i sin "nya" färg! Här syns hans svarta päls på nosryggen tydligt.

Dessa "blå" kan mycket väl födas också i en silver/blå kull, det är bara det att de inte råkat fått någon silvergen G, därför att föräldrarna varit Gg båda två. (Kombinationen ger teoretiskt utfallet 25% silver GG, 50 % blå Gg, och 25 % "svarta" gg.)

Den här mörka nosryggen och "glasögonen" kan man också se hos bruna med särskilt många blekande anlag.

Också de här grå "look-alikes" passar in under "grå" i standarden. Allt under förutsättning att de är tillräckligt rena och klara i färgen.

Denna silverhund har **inte** den mörka pälsen på nosryggen hos en avblekt svart, utan här är det istället det svarta hudpigmentet som syns igenom pälsen. Den har alltså en alldeles **äkta silverfärg**.

Jag vill tacka alla som ställt upp med bilder till den här artikeln, ingen nämnd och ingen glömd. Jag önskar bara att jag kunnat använda alla fina foton.